

Prognoza oddziaływania na środowisko  
miejscowego planu zagospodarowania  
przestrzennego fragmentu terenu położonego w  
sołectwie Stawy Monowskie

Inwestor:

**URZĄD GMINY OŚWIĘCIM**  
**Ul. ZAMKOWA 12**  
**32-600 OŚWIĘCIM**

Zakres prac:

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO**

Zespół autorski:

mgr Tomasz Miłowski  
mgr Łukasz Pomykoł

czerwiec 2016

## SPIS TREŚCI

<b>1.</b>	<b>Wprowadzenie .....</b>	
1.1	Cel, zakres pracy, powiązania z innymi dokumentami .....	4
1.2	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy .....	5
1.3	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu .....	6
1.4	Ustalenia i główne cele miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego .....	6
<b>2.</b>	<b>Charakterystyka środowiska .....</b>	
2.1	Położenie fizyczno-geograficzne .....	8
2.2	Budowa geologiczna .....	8
2.3	Wody powierzchniowe .....	8
2.4	Wody podziemne .....	9
2.5	Klimat .....	9
2.6	Powierzchnia ziemi .....	11
2.6.1	Ukształtowanie terenu, zagrożenie osuwiskowe.....	11
2.6.2	Gleby .....	11
2.7	Zasoby naturalne .....	11
2.8	Przyroda ożywiona .....	12
2.9	Obszary chronione na podstawie ustawy z 16.04.2004 r.....	12
2.10	Krajobraz .....	12
2.11	Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych .....	13
<b>3.</b>	<b>Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska przy braku realizacji ustaleń planu .....</b>	<b>13</b>
<b>4.</b>	<b>Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody .....</b>	<b>13</b>
<b>5.</b>	<b>Skutki dla środowiska wynikające z realizacji ustaleń planu .....</b>	<b>14</b>
5.1	Wpływ na wody powierzchniowe .....	14
5.2	Wpływ na wody podziemne .....	14
5.3	Wpływ na klimat .....	14
5.4	Powierzchnia ziemi .....	14
5.4.1	Wpływ na ukształtowanie terenu .....	14
5.4.2	Wpływ na gleby .....	14
5.5	Wpływ na zasoby naturalne .....	15
5.6	Wpływ na przyrodę ożywioną .....	15
5.7	Wpływ na obszary chronione na podstawie ustawy z 16.04.2004 r. ....	16
5.8	Wpływ na krajobraz .....	16
5.9	Wpływ na zabytki i obiekty o wartościach kulturowych .....	16
5.10	Wpływ na warunki i jakość życia mieszkańców .....	16
5.10.1	Jakość powietrza atmosferycznego .....	16
5.10.2	Klimat akustyczny.....	17
5.10.3	Pole elektromagnetyczne .....	18

5.10.4	Gospodarka odpadami .....	18
5.10.5	Zagrożenie powodziowe .....	18
5.10.6	Zagrożenie osuwiskowe .....	18
6.	Przewidywane możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.....	18
7.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensacje przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko .....	19
8.	Możliwości rozwiązań alternatywnych dla obszaru Natura 2000 .....	20
9.	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania .....	20
10.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym .....	21
11.	Literatura .....	23
12.	Dokumentacja fotograficzna .....	24

#### Spis rysunków

Rys. 1 Położenie na podkładzie mapy topograficznej i ortofotomapy

## **1. WPROWADZENIE**

### **1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI**

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy Oświęcim.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu spowodują powstanie oddziaływań o charakterze znaczącym. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

- a) zawiera
  - ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Oświęcim oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
  - informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
  - informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
  - propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
  - streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- b) określa, analizuje i ocenia
  - istniejący stan środowiska,
  - potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
  - przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
  - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,

- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,
- c) przedstawia
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
  - możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Zakres niniejszej prognozy został również uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska pismem nr OO.411.3.18.2016.MZi z dnia 30 marca 2016 oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Oświęcimiu pismem znak PSE-ONNZ-420-46-1/16/965 z dnia 14 marca 2016 r.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy Oświęcim powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego z 2003 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oświęcim przyjętego uchwałą nr IX/97/15 Rady Gminy Oświęcim z dnia 24 czerwca 2015 r.;
- Uchwała Nr XLII/336/02 Rady Gminy w Oświęcimiu z dnia 29 maja 2002 r. w sprawie "miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu terenu położonego w sołectwie Stawy Monowskie", w części dotyczącej projektowanej eksploatacji kruszywa na terenie sołectwa Stawy Monowskie w Gminie Oświęcim – obowiązujący na analizowanym terenie mpzp;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Oświęcim, proForma, Rybnik, październik 2013 r.;

W uzgodnieniu zakresu prognozy Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska wskazał by przeanalizować zgodność z wnioskami wynikającymi z opracowania ekofizjograficznego. Analizowany teren obejmuje opracowanie ekofizjograficzne z 2013 r., które zostało wykonane dla całego terenu gminy w ramach realizacji „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Oświęcim”. W opracowaniu tym nie odniesiono się w jakiś szczególny sposób do możliwości prowadzenia eksploatacji na tym terenie. Na analizowanym terenie obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2015 r., które ustala kierunek zagospodarowania, a kierunkiem tym jest powierzchniowa eksploatacja kopaliny.

## **1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY**

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,

- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą w czerwcu 2016 r.,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska.

### **1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU**

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Oświęcim powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Podstawą formułowania ustaleń projektu planu była zasada zrównoważonego rozwoju, która zakłada m.in. ochronę i racjonalne kształtowanie cennych zasobów środowiska przyrodniczego poprzez kształtowanie struktur przestrzennych nie naruszających jego walorów oraz umożliwiających aktywną ochronę jego wartości prowadzących do realizacji ekorozwoju.

### **1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

Na analizowanym terenie obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2015 r., które ustala kierunek zagospodarowania, a kierunkiem tym jest powierzchniowa eksploatacja kopalni. Na dużej części analizowanego terenu obowiązuje również miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z 2002 r., który ustala możliwość eksploatacji kopalni.

W projekcie planu z 2016 r. ustalono następujące przeznaczenia terenu:

- PE - tereny powierzchniowej eksploatacji kruszywa;

Celem projektu planu jest objęcie eksploatacją całego terenu złoża kruszyw „Stawy Monowskie”. Obecnie na analizowanym terenie wyznaczono obszar i teren górniczy, który obejmuje centralną i północną część złoża. W podłożu całego analizowanego terenu udokumentowano złoża kruszyw naturalnych „Stawy Monowskie”, a w głębokim podłożu występuje złożo węgla kamiennego „Oświęcim-Polanka”. W podłożu niewielkiego południowo-zachodniego skrawka terenu znajduje się dodatkowo złożo węgla kamiennego „Oświęcim-Polanka 1”. Cały analizowany teren znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 PLB 120005 Dolina Dolnej Skawy, jednak nie występują tu obecnie siedliska ptaków. Zgodnie z mapami szczególnego zagrożenia powodzią opublikowanymi przez KZGW na analizowanym terenie występują obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego. Dla ochrony niektórych obiektów (słupy linii wysokiego napięcia, ciekł Balony i Włosanka) ustanowiono w koncesji na wydobycie filary ochronne.

Projektowany plan nie będzie miał większego wpływu na środowisko, gdyż duża część tego terenu już obecnie poddawana jest eksploatacji. Na analizowanym terenie nie występują cenne siedliska przyrodnicze, które narażone byłyby na ewentualne zniszczenie. Po eksploatacji złoża powstaną tu zbiorniki wodne (rekultywacja w kierunku wodnym), które będą stanowiły nawiązanie do kompleksu cennych pod względem przyrodniczym Stawów Monowskich, położonych na północ od analizowanego terenu. Prawdopodobnie powstaną tu siedliska dla ptaków wodno-błotnych i teren ten zostanie zasiedlony awifauną.

## **2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA**

### **2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE**

Analizowany teren, obejmuje niewielki fragment sołectwa Stawy Monowskie, położonego w gminie Oświęcim, która z kolei położona jest w powiecie oświęcimskim, w województwie małopolskim. Powierzchnia terenu objętego planem obejmuje ok. 28,37 ha. Granica terenu objętego planem jest równocześnie granicą złoża kruszyw naturalnych „Stawy Monowskie”. W terenie granice te stanowi: od północy grobla stawu Trzynastka, od zachodu rów melioracyjny bez nazwy (po zachodniej stronie tego rowu znajduje się zabudowane centrum wsi), od południa droga gruntowa stanowiąca przedłużenie ul. Balony. Od wschodu granicę stanowi dawny wał ciek Włosanka, który w późniejszym czasie był przełożony. Obecnie wał jest częściowo rozebrany na skutek eksploatacji kruszyw. Wschodnia granica opracowania pokrywa się również częściowo ze wschodnią granicą gminy Oświęcim.

W ujęciu regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego<sup>1</sup> teren objęty planem znajduje się w obrębie: prowincji – Karpaty i Podkarpacie (51/52), podprowincji – Północne Podkarpacie (512), makroregionie Kotliny Oświęcimskiej (512.2), mezoregionie – Dolina Górnej Wisły (512.22).

### **2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA**

Gmina Oświęcim leży na utworach karbonu, składającego się z piaskowców, łupków oraz iłolupków z przewarstwieniami węgla kamiennego. Według mapy geologicznej w skali 1:2000000 ark. Kraków<sup>2</sup> fundament ten pokrywają osady miocenyjskie wykształcone w postaci iłów, mułów, piasków i piaskowców warstw skawińskich, wielickich i grabowieckich. Wiek tych warstw to baden. Strop warstw miocenyjskich zalega na głębokości ok. 200–220 m. n.p.m. Na powierzchni terenu odsłaniają się osady czwartorzędowe. W rejonie terenu objętego opracowaniem według Mapy geologicznej Polski ark. Chrzanów<sup>3</sup> występują osady związane bezpośrednio z akumulacją doliny Wisły, są one obecnie przedmiotem eksploatacji.

### **2.3 WODY POWIERZCHNIOWE**

Na analizowanym terenie oraz w jego pobliżu znajduje się kilka rowów melioracyjnych oraz zbiorniki wód powierzchniowych powstałe w trakcie eksploatacji kruszyw naturalnych (obecnie ta eksploatacja trwa i przybywa powierzchni zawodnionych). Na dołączonej do niniejszej prognozy ortofotomapie z 2009 r. widoczny jest tylko jeden zbiornik w południowo-wschodniej części obszaru. Obecnie jednak już niemal całość terenu położonego na północ od polnej drogi porośniętej brzoza, a więc teren w granicach obszaru i terenu górniczego jest wyeksploatowany i znajdują się tu zbiorniki wodne. Pomiedzy zbiornikami pozostały wąskie pasy niewyeksploatowane.

Według oficjalnego podziału KZGW na analizowanym terenie brak jest cieków, które posiadałyby oficjalne hydronimy. Wymienia się tu ciek o nazwie Balony, jest to jednak nazwa nieoficjalna. Przebiegi istniejących na analizowanym terenie rowów melioracyjnych kształtowane są zgodnie z bieżącymi potrzebami eksploatacji. Na wschód od granic analizowanego terenu znajduje się ciek Włosanka, którego bieg również był przekładany.

---

<sup>1</sup> Kondracki J., 1998: Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa.

<sup>2</sup> Mapa geologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków. Wydawnictwa Geologiczne, 1980

<sup>3</sup> Żero E., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Chrzanów, PIG, Warszawa, 1956 r.



## **2.4 WODY PODZIEMNE**

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Kraków<sup>4</sup> analizowany teren wchodzi w skład przedkarpackiego regionu hydrogeologicznego XXII, podregion przedkarpacko – śląski XXII7, w którym główny poziom użytkowy wód podziemnych znajduje się w utworach czwartorzędowych.

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:50000 ark. Chrzanów<sup>5</sup> w podłożu analizowanego terenu znajdują się użytkowe poziomy wodonośne w utworach czwartorzędu. Analizowany teren znajduje się w jednostce hydrogeologicznej 15bQII. Potencjalna wydajność studni wierconej wynosi 30 - 50 m<sup>3</sup>/h, zasoby dyspozycyjne jednostkowe zostały określone w przedziale 100 - 200 m<sup>3</sup>/24h/km<sup>2</sup>. Stopień zagrożenia tych wód został określony jako średni, co uwarunkowane jest obecnością ognisk zanieczyszczeń i średnią odpornością poziomu wodonośnego. Jakość wód jest określona jako średnia II, wymagają one prostego uzdatnienia.

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003), materiałów Państwowej Służby Hydrogeologicznej oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. 2006 nr 126 poz. 878) na analizowanym terenie nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych.

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych analizowany teren znajduje się w JCWPd nr 148.

Na analizowanym terenie, ani w jego pobliżu nie występują ujęcia wód podziemnych lub powierzchniowych, nie występują również ich strefy ochronne.

## **2.5 KLIMAT<sup>6</sup>**

Pod względem klimatycznym obszar gminy zaliczany jest do regionu:

- wg Romera (1949) - klimatu podgórskich nizin i kotlin (E7) łagodnego, o opadach korzystnie rozłożonych dla rolnictwa i najdłuższym okresie wegetacyjnym,
- wg Gumińskiego (1948) - do XV dzielnicy rolniczo-klimatycznej wydzielonej na podstawie rozwoju roślin i wskaźników fenologicznych,
- wg Baca (1991) - agroklimat w półroczu letnim charakteryzowany w oparciu o bilans wodny i energii zaliczany jest do bardzo wilgotnego podtyp: umiarkowanie ciepły i słoneczny oraz umiarkowanie ciepły i pochmurny,
- wg Wosia (1995) - śląsko-krakowskiego (XXVI), który wyróżnia się stosunkowo niewielką liczbą dni z pogodą bardzo ciepłą z opadem (średnio 34 dni), ciepłą z dużym zachmurzeniem i opadem (50 dni), natomiast mniej jest dni umiarkowanie ciepłych i pochmurnych oraz chłodnych i pochmurnych

---

<sup>4</sup> Mapa Hydrogeologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków Wydawnictwa Geologiczne, 1980.

<sup>5</sup> Gajowiec B., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Chrzanów, PIG, Warszawa, 2000 r.

<sup>6</sup> Na podstawie: Opracowanie ekofizjograficzne dla Gminy Oświęcim, październik 2013 r.

(Średnią roczną liczbę dni z poszczególnymi typami pogody przedstawiono na załączonej tablicy).

Warunki klimatyczne gminy są kształtowane pod wpływem mas powietrza napływających nad ten teren. W ogólnej cyrkulacji dominują masy powietrza polarnomorskiego i polarnokontynentalnego napływające z sektora zachodniego, w tym ok.27% układów cyklonalnych i 17% antycyklonalnych. Kotlina Oświęcimska podobnie do innych form wklęsłych charakteryzuje się niekorzystnymi warunkami anemologicznymi. Rozkład kierunków wiatru jest zgodny z przebiegiem Kotliny, dominują wiatry z sektora zachodniego (ok.52%) i wschodniego (ok.24%), a istotny wpływ wywierają również doliny głównych dopływów Wisły, Soły, Przemszy i Gostynki. Rejon ten jest słabo przewietrzany, cisze stanowią ok. 17%, a łącznie z wiatrami do 2 m/s blisko 70% ogólnej liczby przypadków. Wiatry o prędkościach powyżej 7 m/s występują sporadycznie i w większości związane są z występowaniem wiatrów fenowych. Nieco korzystniejsze warunki anemologiczne występują na terenach wyżej położonych w południowej części gminy. Charakterystykę podstawowych elementów klimatu przedstawiono w formie tablicy. Pod względem cech klimatu naturalnego, obszar ten zaliczany jest do terenów bardzo korzystnych zwłaszcza dla rolnictwa, a wskaźnik klasyfikacji bonitacyjnej osiąga wartość 94-96 (100 - maksymalna wartość w Polsce - Górski. Atlas... 1994).

**Tabela 1 Charakterystyka wybranych elementów klimatu (okres badań 1965-1995, Ostródka 1996, Atlas... 1994):**

Element	Wartość
Średnia roczna temperatura	8,0 (°C)
Średnia roczna temperatura maksymalna	12,6 (°C)
Absolutne maksimum	(°C) 36,3
Średnia roczna temperatura minimalna	3,5 (°C)
Absolutne minimum	-28,0 (°C)
Liczba dni z temperaturą minimalną < - 10 °C < 0,0 °C	17 112
Liczba dni z temperaturą maksymalną < 0,0 °C > 25,0 °C	32 33
Średnia roczna wilgotność powietrza (%)	80,2
Liczba dni z wilgotnością < 40 % = 90 %	0,2 141,2
Liczba dni z mgłą	40-60
Roczna suma opadów (mm)	740,7
Liczba dni z opadem = 0,1 mm = 1,0 mm = 10,0 mm	176,6 121,4 19,3
Liczba dni z pokrywą śnieżną > 10 cm	30 - 40
Długość okresu gospodarczego śr. t. dób. > 2,5 °C (dni)	240 - 250
Długość okresu wegetacyjnego śr. t. dób. > 5,0 DC (dni)	210 - 220
Średnie daty ostatnich przymrozków	26 IV – 5 V
Średnie daty pierwszych przymrozków	6 X – 15 X

W stosunku do ogólnie - korzystnych warunków makroklimatycznych Kotliny Oświęcimskiej, w jej obrębie możemy wyróżnić dwa typy mezoklimatów (Atlas ... 1981):

- mezoklimat den dolinnych Wisły i Soły charakteryzujący się krótkim okresem bezprzymrozkowym, o dużych wahaniami temperatury i wilgotności powietrza w czasie doby (w dzień - silnie przegrzewanych i wysuszanych, w nocy – bardzo wilgotnych i silnie wychładzających), położonych w zasięgu inwersji temperatury i wilgotności powietrza stanowiących przeważnie zastoiska powietrza ze względu na słabą wentylację,

mezoklimat wyższych teras rzecznych o dłuższym o około 20 dni okresie bezprzymrozkowym i wyższych o ok. 1,0°C średnich rocznych temperatur minimalnych niż w dnach dolinnych, wentylacja naturalna umiarkowana.

## **2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI**

### **2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE**

#### Ukształtowanie terenu

Pierwotnie rzędne terenu na analizowanym terenie wynosiły ok. 225 m n.p.m., a powierzchnia terenu była płaska. Obecnie jednak z uwagi na prowadzoną tu eksploatację znajduje się tu szereg wyrobisk i zwałowisk, a powierzchnia terenu jest odkształcona.

#### Zagrożenie osuwiskowe

Analizowany teren położony jest poza terenami zagrożonymi ruchami masowymi ziemi.

### **2.6.2 GLEBY**

Obecnie gleby centralnej i północnej części analizowanego terenu są całkowicie przekształcone na skutek prowadzonej tu eksploatacji kruszyw naturalnych. Według mapy ewidencyjnej analizowanego terenu, która nie została zaktualizowana, w przeszłości występowały tu pastwiska Ps, łąki Ł, grunty orne R oraz wody powierzchniowe Wp. Wg wydziałów klasoużytków wyznaczono tu pastwiska klasy IV i łąki również klasy IV.

## **2.7 ZASOBY NATURALNE**

Cały analizowany teren stanowi udokumentowane złożo kruszyw naturalnych „Stawy Monowskie” (ID Midas 8239). W głębokim podłożu analizowanego terenu występuje udokumentowane złożo węgla kamiennego „Oświęcim – Polanka” (ID Midas 1075, złożo rozpoznane szczegółowo). Na niewielkim fragmencie analizowanego terenu znajduje się złożo „Oświęcim-Polanka 1” (ID Midas 16650). Złoża węgla kamiennego nie są i nie były przedmiotem eksploatacji w przeszłości. Złożo „Stawy Monowskie” jest obecnie eksploatowane, utworzono tu obszar i teren górniczy „Stawy Monowskie”. Obszar i teren górniczy obejmują obszar położony na północ od polnej drogi porośniętej brzożami (droga ta znajduje się ok. 100 do 150 m na północ od południowej granicy opracowania). Na zdecydowanej większości obszaru górniczego trwa obecnie eksploatacja i widoczne są przekształcenia terenu.

## **2.8 PRZYRODA OŻYWIONA**

Na zdecydowanej większości analizowanego terenu trwa obecnie powierzchniowa eksploatacja kruszyw. Na załączonej do opracowania ortofotomapie nie jest to jeszcze widoczne, gdyż pochodzi ona z 2009 r., ale obecnie eksploatacja i wyrobiska zajmują dużą część ustanowionego obszaru górniczego, czyli terenu położonego na północ od polnej drogi porośniętej brzoźami (droga ta znajduje się ok. 100 do 150 m na północ od południowej granicy opracowania). W granicach obszaru górniczego występują powierzchnie wyeksploatowane, gdzie zalega woda, powierzchnie chwilowo pozbawione roślinności (np. miejsca składowania kruszyw, ruchu pojazdów i.t.p.) oraz powierzchnie porośnięte przez roślinność ruderalną. W odległości od 100 do 150 m na północ od południowej granicy opracowania przebiega polna droga porośnięta brzoźami. Są to jedyne zadrzewienia na terenie objętym opracowaniem. Na południe od tej drogi znajdują się grunty orne pozostające w użytkowaniu. Jedynie w południowo-wschodniej części analizowanego terenu znajduje się płat łąki, w którym dominuje wiechlina łąkowa. Ze względu na znaczne przekształcenia pratotechniczne trudno jest zakwalifikować ten fragment łąki do któregoś ze zbiorowisk łąkowych.

Nie stwierdzono na analizowanym terenie, ani w jego pobliżu stanowisk gatunków roślin chronionych, ani szczególnie cennych siedlisk przyrodniczych, a w szczególności nie stwierdzono występowania siedlisk gatunków dla których utworzono obszar Natura 2000.

## **2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004**

Cały analizowany teren znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 PLB 120005 Dolina Dolnej Skawy, choć nie stwierdzono tu występowania siedlisk gatunków chronionych w ramach tego obszaru. Dla tego obszaru Natura 2000 wydano Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 18 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005 (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2014 poz. 5154). W planie zadań ochronnych nie ustalono działań, które odnosiłyby się w sposób szczególny do analizowanego terenu.

Poza obszarem Natura 2000 na analizowanym terenie ani w jego pobliżu nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1651). Teren ten również nie był proponowany do objęcia ochroną. Należy jednak zwrócić uwagę, że po zakończeniu eksploatacji i przy założeniu pozostawienia powstałych zawodnionych wyrobisk powstaną tu ważne i cenne siedliska przyrodnicze nawiązujące do istniejących po stronie północnej kompleksu Stawów Monowskich.

## **2.10 KRAJOBRAZ**

Na analizowanym terenie występują dwa typy krajobrazu: w części północnej i centralnej krajobraz przemysłowy związany z eksploatacją kopalni, zaś w części południowej krajobraz terenów rolniczych. Być może sformułowanie krajobraz przemysłowy niesie za sobą negatywne skojarzenia, jednak w analizowanym terenie eksploatacja nie jest tak bardzo uciążliwa. Płaskie ukształtowanie terenu rozległej doliny Wisły, niewielkie wysokościowo usypiska kruszywa oraz porastające ten teren gdzieniegdzie zadrzewienia maskują ekspozycję na tereny eksploatacji z dalszej perspektywy. Z terenów zurbanizowanych sołectwa jest ona

praktycznie niewidoczna. Oczywiście z bliższa, z granic terenu górniczego widoczne są skutki eksploatacji, które jednak na skutek zalania wyrobisk wodą nie są również tak bardzo negatywne. W południowej części terenu występuje krajobraz rolniczy pól wielkoobszarowych, który można uznać za harmonijny. Pozytywnym elementem krajobrazu są tu liczne zadrzewienia śródpolne stanowiące urozmaicenie krajobrazu, a w dalszej perspektywie jego domknięcia.

## **2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH**

Na analizowanym terenie nie występują zabytki ani inne obiekty o wartościach kulturowych.

## **3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU**

Na analizowanym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwała Nr XLII/336/02 Rady Gminy w Oświęcimiu z dnia 29 maja 2002 r. w sprawie "miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu terenu położonego w sołectwie Stawy Monowskie", w części dotyczącej projektowanej eksploatacji kruszywa na terenie sołectwa Stawy Monowskie w Gminie Oświęcim. Plan ten, uchwalony w 2002 r. umożliwiał rozpoczęcie eksploatacji, która obecnie jest prowadzona. W planie tym ustalone zostały następujące przeznaczenia: PE – tereny powierzchniowej eksploatacji oraz PZ tereny zaplecza – zakład przeróbki kruszywa. Obejmują one praktycznie cały teren objęty niniejszym projektem planu za wyjątkiem niewielkiego południowo-wschodniego skrawka, tak więc właściwie przeznaczenie terenu nie zmieni się. Eksploatacja i zagospodarowanie dużej części terenu jest możliwe na podstawie obowiązującego już planu. Przy braku realizacji ustaleń planu w dalszym ciągu możliwa byłaby eksploatacja znacznej części tego terenu. Jedynie południowo-wschodni skrawek, gdzie brak jest obowiązującego mpzp, mógłby pozostać w zagospodarowaniu rolniczym.

## **4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY**

Na analizowanym terenie nie stwierdza się występowania szczególnych problemów ochrony środowiska. Nie występują tu formy ochrony przyrody, nie było również propozycji objęcia tego terenu ochroną. Nie stwierdzono tu występowania jakichkolwiek zagrożeń dla środowiska jak np. dzikie wysypiska śmieci czy innego rodzaju przekroczenia norm. Eksploatacja kruszyw odbywa się w zgodzie z obowiązującymi przepisami, na podstawie koncesji na wydobywanie, a w wyniku eksploatacji powstają zalewiska mogące stanowić w przyszłości cenne siedliska wodno-błotne.

## **5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU**

### **5.1 WPLYW NA WODY POWIERZCHNIOWE**

Na analizowanym terenie obecnie prowadzona jest eksploatacja kruszyw naturalnych, w wyniku której powstają nowe zbiorniki wodne. Dla istniejących cieków (potok Balony i Włosanka) ustalone zostały filary ochronne, co chronią te ciek, nie zostaną one zlikwidowane. W związku z ustaleniami planu nie przewiduje się zagrożenia dla wód powierzchniowych.

### **5.2 WPLYW NA WODY PODZIEMNE**

Na analizowanym terenie nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych, a użytkowy poziom wodonośny cechuje się średnim narażeniem na zanieczyszczenia. W wyniku eksploatacji kruszyw nie nastąpi powstanie leja depresji, ani zaburzenie stosunków wód podziemnych, gdyż nie pozwoli na to charakter złoża oraz sposób jego eksploatacji. W związku z zapisami planu oraz jego charakterem nie przewiduje się zagrożenia tego elementu środowiska.

### **5.3 WPLYW NA KLIMAT**

Na skutek eksploatacji kopalni i powstania nowych zbiorników wodnych na analizowanym terenie zaistniał topoklimat zbiorników wodnych. Występujący obecnie w południowej części topoklimat terenów otwartych, rolnych, zostanie zastąpiony topoklimatem zbiorników wodnych. Topoklimat ten będzie stanowił nawiązanie do topoklimatu kompleksu Stawów Monowskich położonego na północ od analizowanego terenu. Poszerzenie eksploatacji na niewielki południowy fragment terenu nie będzie miało wpływu na zmiany klimatu w skali regionalnej czy globalnej.

## **5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI**

### **5.4.1 WPLYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU**

Umożliwienie prowadzenia eksploatacji w południowej części analizowanego obszaru spowoduje zmiany w ukształtowaniu terenu podobne do tych, które nastąpiły w części centralnej i północnej. Powstaną tu wyrobiska wypełnione wodą (wody gruntowe są tu położone bardzo blisko powierzchni terenu). Ukształtowanie terenu zmieni się z płaskiej doliny zalewowej rzeki Wisły zajmowanej przez grunty rolne na teren wód powierzchniowych. W tym sensie analizowany teren będzie stanowił nawiązanie do terenu kompleksu Stawów Monowskich.

### **5.4.2 WPLYW NA GLEBY**

Na nie objętej jeszcze eksploatacją części analizowanego terenu występują gleby stanowiące rolniczą przestrzeń produkcyjną (gleby klasy IV). Na pozostałym obszarze (część centralna i północna) gleby przestały istnieć na skutek prowadzonej eksploatacji. Prowadzenie eksploatacji w części południowej terenu również spowoduje likwidację istniejących tu gleb. Na analizowanym terenie nie występują gleby klasy III, ani grunty leśne w związku z czym nie zachodzi konieczność występowania o zgodę na zmianę przeznaczenia zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 909). Zwykle w przypadku tego typu przedsięwzięć sposobem ochrony gleb jest zdjęcie wierzchniej warstwy i zdeponowanie jej w innym miejscu w celu dalszego użycia.

## **5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE**

Celem ustaleń projektu planu jest umożliwienie dalszego eksploataowania złoża „Stawy Monowskie” w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Projekt planu nie wprowadza form zagospodarowania przestrzennego, które kolidowałyby ze złożami kruszyw naturalnych i uniemożliwiały w przyszłości ich eksploatację. Stosownie do art. 72 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 672) w projekcie planu uwzględniono obszary występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż. Ujawnienie złóż udokumentowanych kopalin wymagane jest również art. 95 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2014 poz. 613 ze zm.). Projekt planu wypełnia również ustalenia art. 125 i art. 126 prawa ochrony środowiska, które dotyczą ochrony kopalin i prowadzenia ich eksploatacji w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Zgodnie z tymi przepisami:

*„Art. 125 Złóża kopalin podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym kopalin towarzyszących.”*

*„Art. 126. 1. Eksploatację złoża kopaliny prowadzi się w sposób gospodarczo uzasadniony, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i przy zapewnieniu racjonalnego wydobycia i zagospodarowania kopaliny.*

*2. Podejmujący eksploatację złóż kopaliny lub prowadzący tę eksploatację jest obowiązany przedsięwziąć środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, jak również do ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze.”*

## **5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ**

W centralnej i północnej części analizowanego terenu prowadzona jest obecnie eksploatacja, która doprowadziła, w miejscu występowania gruntów o charakterze rolnym, do powstania zalewisk. Wydaje się, że po zaprzestaniu eksploatacji miejsca te staną się ważnym siedliskiem gatunków wodno-błotnych i będą przyrodniczo nawiązywać do znajdującego się po stronie północnej kompleksu „Stawów Monowskich”. W południowej części analizowanego terenu występują grunty orne pozostające w uprawie oraz fragment łąki. Na tych terenach nie występują gatunki rzadkie, czy chronione. Nie stwierdzono tu również występowania siedlisk gatunków dla których utworzono obszar Natura 2000. Ewentualna eksploatacja na tym terenie również spowoduje likwidację gruntów rolniczych, powstaną natomiast zbiorniki wodne, co będzie bardzo pozytywne dla środowiska.

Reasumując na terenach przeznaczonych w projekcie planu do eksploatacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a projekt planu nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego. Wręcz przeciwnie, na skutek eksploatacji powstaną nowe siedliska przyrodnicze ważne dla funkcjonowania obszaru Natura 2000.

## **5.7 WPLYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIECZNIA 2004**

Analizowany teren znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 „Dolina Dolnej Skawy”. Na tym terenie nie występują siedliska gatunków dla których wyznaczono ten obszar Natura 2000. W centralnej i północnej części tego obszaru od kilku lat prowadzona jest powierzchniowa eksploatacja kopalni, nie obserwuje się jednak, by miała ona negatywny wpływ na przedmiot ochrony i integralność tego obszaru Natura 2000. W wyniku prowadzenia eksploatacji powstają nowe zbiorniki wodne, które w przyszłości zapewne staną się wartościowymi siedliskami zwierząt i roślin wodno-błotnych, co będzie miało pozytywny wpływ na przyrodę całego obszaru.

## **5.8 WPLYW NA KRAJOBRAZ**

Na analizowanym terenie występują dwa typy krajobrazu: w części północnej i centralnej krajobraz przemysłowy związany z eksploatacją kopalni, zaś w części południowej krajobraz terenów rolniczych. Po realizacji ustaleń planu, czyli umożliwieniu eksploatacji kruszyw w części południowej również zaistnieje krajobraz przemysłowy. Istotne jest, że po zakończeniu eksploatacji na analizowanym terenie pozostaną zbiorniki wodne, które będą stanowiły nawiązanie krajobrazowe do znajdującego się na północ kompleksu „Stawów Monowskich”. Reasumując, w pierwszej fazie prowadzenia eksploatacji krajobraz ulegnie pogorszeniu, zaś w fazie drugiej, po przeprowadzeniu rekultywacji krajobraz wzbogaci się o nowe zbiorniki wodne.

## **5.9 WPLYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH**

Na analizowanym terenie nie występują obiekty zabytkowe, dobra kultury materialnej ani stanowiska archeologiczne.

## **5.10 WPLYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW**

### **5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO**

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które w sposób znaczący mogłyby wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. Jediną emisją, która może wystąpić w związku z eksploatacją kopaliny jest emisja niezorganizowana najdrobniejszych frakcji, gdyż eksploatowane złożo kruszyw jest niezorganizowanym powierzchniowym źródłem emisji pyłu. Ze względu na odległość, ale także i formę zalegania złoża i możliwy sposób jego eksploatacji (eksploatacja spod wody) nie przewiduje się wpływu na tereny zabudowy mieszkaniowej i obecnie nie notuje się takiego oddziaływania. Nie można jednak wykluczyć ewentualnego wystąpienia oddziaływania ze względu na bliskość zabudowy mieszkaniowej. Na obecnym etapie, t.j. na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie sposób jest oszacować stopnia uciążliwości i czy w ogóle one wystąpią. Nie są znane takie parametry jak n.p. ilość zatrudnionych, ilość pracujących maszyn, czas prowadzonej eksploatacji i.t.p., nie są to bowiem zagadnienia, które rozstrzyga miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W niniejszej prognozie wskazuje się jedynie, że w niesprzyjających okolicznościach uciążliwości mogłyby wystąpić (np. szczególnie duża ilość samochodów wożących urobek). Szczegółowe rozstrzygnięcie tej kwestii winno zostać zbadane na etapie oceny oddziaływania na środowisko przed wydaniem koncesji na wydobywanie, kiedy to będą znane już bardziej szczegółowe, zastrzeżone dla tego etapu, dane o



eksploatacji. W razie stwierdzenia możliwości wystąpienia uciążliwości istnieje szereg zabezpieczeń, które można stosować, jak n.p. stosowanie zraszaczy, ograniczenie wydobycia w dni szczególnie wietrzne, natychmiastowe obsadzanie terenów otwartych zielenią, mycie pojazdów i dróg dojazdowych czy stosowanie zieleni izolującej lub też innych elementów izolujących. Wprowadzenie tego typu zabezpieczeń wykracza jednak poza ramy ustawowe miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Niezależnie od powyższego należy również przywołać art. 144 prawa ochrony środowiska: „*Eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna (...) powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny*”. Z tego artykułu jednoznacznie wynika, że zarządzający odkrywką będzie zobligowany do usunięcia wszelkich przekroczeń standardów jakości środowiska, o ile te wykraczałyby poza teren do którego posiada tytuł prawny.

### **5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY**

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Prowadzenie działalności na terenach o funkcjach usługowych, infrastrukturalnych i przemysłowych nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W dalszej części w ust. 2 tego artykułu jest wyraźny nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, poza terenem do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny. Na obecnym etapie, tj. na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie sposób jest oszacować stopnia uciążliwości i czy w ogóle one wystąpią. Nie są znane takie parametry jak n.p. ilość zatrudnionych, ilość pracujących maszyn, czas prowadzonej eksploatacji i.t.p., nie są to bowiem zagadnienia, które rozstrzyga miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W niniejszej prognozie wskazuje się jedynie, że w niesprzyjających okolicznościach uciążliwości mogłyby wystąpić. Szczegółowe rozstrzygnięcie tej kwestii winno zostać zbadane na etapie oceny oddziaływania na środowisko przed wydaniem koncesji na wydobycie, kiedy to będą znane już bardziej szczegółowe, zastrzeżone dla tego etapu, dane o eksploatacji. W razie stwierdzenia możliwości wystąpienia uciążliwości istnieje szereg zabezpieczeń, które można stosować, jak n.p. czasowe ograniczenie wydobycia czy stosowanie ekranów akustycznych. Wprowadzenie tego typu zabezpieczeń wykracza jednak poza ramy ustawowe miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a jednocześnie odległość od terenów zabudowy mieszkaniowej zdecydowanie minimalizuje jakiegokolwiek oddziaływanie. Bez względu na powyższe niewątpliwym jest, że na terenie przyszłej odkrywki i w jej otoczeniu nastąpi pogorszenie klimatu akustycznego poprzez pracę maszyn oraz ruch ciężarów, o skali tego zjawiska będą jednak decydowały szczegóły nieznane na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a jednocześnie brak tu terenów chronionych akustycznie. Niezależnie od powyższego należy również przywołać art. 144 prawa ochrony środowiska: „*Eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję*

*hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna (...) powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny". Z tego artykułu jednoznacznie wynika, że zarządzający odkrywką będzie zobligowany do usunięcia wszelkich przekroczeń standardów jakości środowiska, o ile te wykraczałyby poza teren do którego posiada tytuł prawny.*

### **5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE**

Projekt planu nie wprowadza specjalnych obostrzeń co do lokowania anten telefonii komórkowej i innych źródeł pól elektromagnetycznych. Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Należy również dodać, że zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów lokalizowania anten telefonii komórkowej, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

### **5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI**

Projekt planu nie wprowadza nowych składowisk odpadów, będą one składowane zgodnie z obowiązującymi przepisami poza terenem miasta. Gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Problem ten regulują zarówno ustawy (ustawa z 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) jak również odpowiednie uchwały Rady Gminy oraz programy gospodarki odpadami, nie ma więc potrzeby, ani delegacji ustawowej do regulowania tego zagadnienia przepisami miejscowego planu.

### **5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE**

Zgodnie z mapami szczególnego zagrożenia powodzią opublikowanymi przez KZGW na analizowanym terenie występują obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego. Z racji występowania tych zagrożeń nie wynikają żadne ograniczenia w zagospodarowaniu terenu, jednak w projekcie planu, zgodnie z przepisami ustawy prawo wodne wskazano te tereny jako element informacyjny.

### **5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE**

Na analizowanym terenie nie występują zagrożenia związane z ruchami masowymi ziemi.

## **6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO**

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

## **7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO**

Specyfika miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy Oświęcim (teren pod eksploatację kruszyw, nie występują tu cenne element środowiska), powoduje, że w projekcie planu trudno było ująć rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2016 r., poz. 778 z póź. zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587) przewiduje tylko w bardzo ograniczonym zakresie możliwość wprowadzenia jakichkolwiek ustaleń dla eksploatacji kopalin. Zgodnie z art. 4 ust. 1 i art. 14 ust 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym *„ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.”* Natomiast wydanie koncesji na eksploatację kopalin następuje na podstawie działu III ustawy prawo geologiczne i górnicze. Zgodnie z art. 30 ust 1 i 2 ustawy prawo geologiczne i górnicze :

*„1. Koncesja określa:*

- 1) rodzaj i sposób wykonywania zamierzonej działalności;*
- 2) przestrzeń, w granicach której ma być wykonywana zamierzona działalność;*
- 3) czas obowiązywania koncesji;*
- 4) termin rozpoczęcia działalności określonej koncesją, a w razie potrzeby – przesłanki, których spełnienie oznacza rozpoczęcie działalności.*

*2. Koncesja może określać inne wymagania dotyczące wykonywania działalności objętej koncesją, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa powszechnego i ochrony środowiska.”*

Tak więc tylko porównanie tych dwóch delegacji ustawowych pozwala rozdzielić kompetencje wynikające z poszczególnych ustaw: domeną planowania przestrzennego jest ustalenie przeznaczenia terenu, natomiast domeną koncesji na wydobywanie jest określenie zasad eksploatacji kopalin. Szczegółowe zasady ochrony środowiska, a także rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą będą musiały zostać ustalone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w koncesji na wydobywanie.

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływanie.

## **8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000**

Projekt planu, ze względu na swój charakter oraz na brak kolizji z siedliskami gatunków, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 „Dolina Dolnej Skawy” nie wprowadza funkcji, które mogłyby:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

nie było więc potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

## **9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA**

Na etapie projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [t.j. Dz. U. 2016 r., poz. 778 ze zm.] oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego [Dz. U. Nr 164, poz. 1587] nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

## 10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy mppz gminy Oświęcim w sołectwie Stawy Monowskie. Na tym terenie obecnie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z 2002 r.

Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Została ona wykonana zgodnie z obowiązującymi przepisami. Celem opracowania planu było umożliwienie prowadzenia eksploatacji złoża „Stawy Monowskie” w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Analizowany teren, obejmuje niewielki fragment sołectwa Stawy Monowskie, położonego w gminie Oświęcim, która z kolei położona jest w powiecie oświęcimskim, w województwie małopolskim. Powierzchnia terenu objętego planem obejmuje ok. 28,37 ha. W rejonie terenu objętego opracowaniem według Mapy geologicznej Polski ark. Chrzanów występują osady związane bezpośrednio z akumulacją doliny Wisły, są one obecnie przedmiotem eksploatacji. Na analizowanym terenie oraz w jego pobliżu znajduje się kilka rowów melioracyjnych oraz zbiorniki wód powierzchniowych powstałe w trakcie eksploatacji kruszyw naturalnych. Wody podziemne reprezentowane są przez czwartorzędowe poziomy wodonosne. W głębokim podłożu występują złoża węgla kamiennego, a przy powierzchni złoża kruszyw naturalnych. Na analizowanym terenie nie występują obiekty zabytkowe, natomiast cały obszar położony jest w granicach obszaru Natura 2000 „Dolina Dolnej Skawy”. Obecnie środowisko centralnej i północnej części analizowanego terenu jest całkowicie przekształcone na skutek prowadzonej tu eksploatacji kruszyw naturalnych. W części południowej terenu występują grunty rolne.

Na analizowanym terenie nie występują tereny osuwisk, natomiast zgodnie z mapami szczególnego zagrożenia powodzią opublikowanymi przez KZGW na analizowanym terenie występują obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego. Z racji występowania tych zagrożeń nie wynikają żadne ograniczenia w zagospodarowaniu terenu, jednak w projekcie planu, zgodnie z przepisami ustawy prawo wodne wskazano te tereny jako element informacyjny.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie zaproponowano szczegółowych rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, gdyż w przypadku powierzchniowej eksploatacji kopalin rozwiązania takie wskazane zostaną na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz koncesji na wydobycie.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie planu.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000 w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

## **11. LITERATURA**

Absalon D. i inni: „Mapa sozologiczna w skali 1:50 000 Arkusz M-34-63-C „Oświęcim”. Przedsiębiorstwo „GEPOL”. Poznań, 1996.

Absalon D. i inni: „Mapa sozologiczna w skali 1:50 000 Arkusz M-34-63-D „Chrzanów”. Przedsiębiorstwo „GEPOL”. Poznań, 1996.

Absalon D. i inni: „Mapa hydrologiczna w skali 1:50 000 Arkusz M-34-63-C „Oświęcim”. Przedsiębiorstwo „GEPOL”. Poznań, 1996.

Absalon D. i inni: „Mapa hydrologiczna w skali 1:50 000 Arkusz M-34-63-D „Chrzanów”. Przedsiębiorstwo „GEPOL”. Poznań, 1996.

Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu 31.XII.2012 r. MŚ, PIG, Warszawa 2012.

Biernat S., Krysowska M., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Oświęcim, PIG, Warszawa, 1958 r.

Bojakowska I.; Mapa Geośrodowiskowa Polski, 1 : 50 000, ark. Wadowice, PIG 2004

Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>

Chmura A. , Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Kęty, PIG, Warszawa, 2000 r.

Chowaniec J, Witek K., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Wadowice, PIG, Warszawa, 2000 r.

Gajowiec B., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Chrzanów, PIG, Warszawa, 2000 r.

Gatlik J., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Oświęcim, PIG, Warszawa, 1997 r.

Gromadzki M., (red.) 2004: Ptaki. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków, Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa.

Gumiński R., Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce, Przegląd Meteorologiczny i Hydrologiczny, Warszawa, 1948,

Guzik O. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, 1 : 50 000, ark. Oświęcim, PIG 1958

<http://natura2000.gdos.gov.pl>, Standardowe formularze danych poszczególnych obszarów Natura 2000

Infogeoskarb – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>

Kondracki J., 1998: Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa.

Lasoń K.: Mapa Geośrodowiskowa Polski, 1 : 50 000, ark. Chrzanów, PIG 2002

Mapa geologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków. Wydawnictwa Geologiczne, 1980

Mapa geologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Bielsko-Biała. Wydawnictwa Geologiczne, 1979

Mapa Hydrogeologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków Wydawnictwa Geologiczne, 1980.

Mapa Hydrogeologiczna Polski 1: 200 000 ark. Bielsko-Biała, Wydawnictwa Geologiczne , 1983 r.

Materiały do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia pod nazwą Droga ekspresowa S1 odcinek węzeł Kosztowy II – węzeł Suchy Potok w Bielsku-Białej, Ekosound S.C. w Sosnowcu, grudzień 2007

Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa , 1995;

Przyroda województwa bielskiego. Stan poznania, zagrożenia i ochrona, Colgraf-Press, Poznań 1997.

Państwowa Służba Hydrogeologiczna – strona internetowa PIG, <http://www.psh.gov.pl>

Raport o stanie środowiska w województwie małopolskim w 2011 r, WIOŚ, Kraków, 2012 r.

Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Oświęcim w jego granicach administracyjnych, Weronia Sp. z o.o., Katowice, listopad 2007

Różkowski A. [red.], 1997: Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia; 1 : 100 000. PIG, Warszawa.

Skrzypczyk L. [red.], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa

Strzezińska K i in.: Mapa Geośrodowiskowa Polski, 1 : 50 000, ark. Kęty, PIG 2004

Strzezińska K, Formowicz R.: Mapa Geośrodowiskowa Polski, 1 : 50 000, ark. Oświęcim, PIG 2002

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oświęcim, 2000 r., zmiana 2010 r.

Śmieja A, Ledwoń M., Inwentaryzacja przyrodnicza wschodniej części Kotliny Oświęcimskiej, Oświęcim 2004,

[www.wisliska.pl](http://www.wisliska.pl). – strona internetowa o starorzeczach Wisły Towarzystwa na Rzecz Ziemi

Żero E., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Chrzanów, PIG, Warszawa, 1956 r.

## **12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA**





Fot. 1 Widok na zachodnią część analizowanego terenu



Fot. 2 Widok w kierunku południowym z zachodniej części analizowanego terenu



Fot. 3 Widok w kierunku północno-wschodnim, polna droga stanowi południową granicę opracowania



Fot. 4 Widok w kierunku północno-zachodnim, polna droga stanowi południową granicę opracowania